

**Нам'ятайте  
про  
Україну!**

# СВОБОДА

## УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



# SVOBODA

## UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:  
"Svoboda", 30 Montgomery St.  
Jersey City, N.J. 07302  
Телефони: (201) 434-0237  
(201) 434-0807  
з Нью-Йорку (212) 227-4125  
УНСоюзу: (201) 451-2200  
з Нью-Йорку (212) 227-5250  
(212) 227-5251

PIK LXXXIV. Ч. 230.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЖОВТНЯ 1977

ЦЕНТІВ 25 CENTS

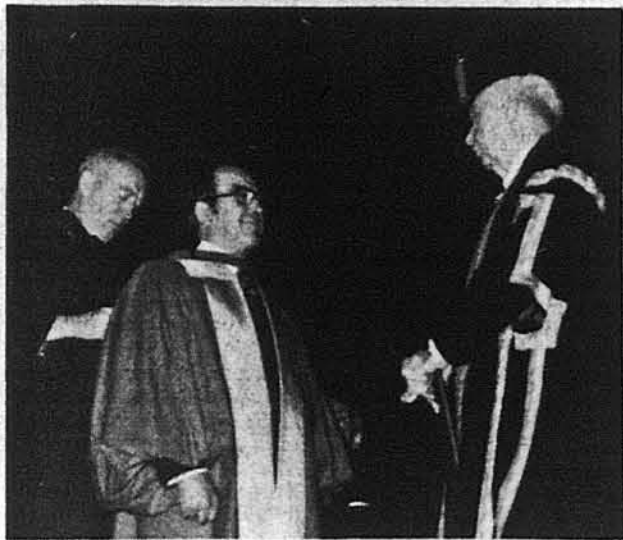
JERSEY CITY and NEW YORK.

THURSDAY, OCTOBER 20, 1977

№ 230.

VOL. LXXXIV.

### Саскачеванський університет відзначив сен. П. Юзика почесним докторатом



Сен. Павло Юзик [другий зліва] одержує почесний докторат від Джона Діфенбекера, колишнього прем'єр-міністра Канади, а під час церемонії канцлера Саскачеванського університету.

Оттава. — Як уже інформовано, Саскачеванський університет надав сен. Павлові Юзику почесний докторат прав. Сен. Юзик, крім сенатських обов'язків, займає становище професора російської історії при Оттавському університеті та є головним директором УНСоюзу на Канаду.

Почесний докторат вручив сен. Юзику, до речі, колишньому абсолютному лідеру.

### У Видавництві Гарвардського університету появилася англomовна книга студій Української Революції 1917-1921 рр.

Кембридж, Масс. — У В-ві Гарвардського університету щойно появилася друком в англійській мові монументальна книга студій Української Революції 1917-1921 років, видана Гарвардом для Гарвардського Українського Дослідного Інституту при фінансовій допомозі Українського Народного Союзу, що й зазначено на заголовній сторінці. Книга, яку зредгував проф. д-р Тарас Гунчак, має англomовну назву: "The Ukraine, 1917-1921: A Study in Revolution" та крім передмови проф. Т. Гунчака і вступного введення, що його написав проф. Річард Пайпс, містить 14 статей-праць таких відомих авторів-науковців: Володимир Стойко: "Українські національні аспірації і російський Тимчасовий уряд"; Ігор Камінецький: "Грушевський і Центральна Рада"; Тарас Гунчак: "Україна під владою Гетьмана Павла Скоропадського"; Марта Богачевська-Хомяк: "Директорія і Українська Національна Революція"; Ярослав Білинський: "Перебравши Українські комуністичні"; Юрій Борис: "Політичні партії в Україні"; Іван С. Решетар: "Комуністична партія України і її ролі в Українській Революції"; Іван Л. Рудницький: "Четвертий Універсал і його попередники"; Богдан Р. Бошорків: "Церква і Українська Революція"; Артур Е. Адамс: "Велика Українська Жакерія"; Франко Сисин: "Нестор Махно і Українська Революція"; Олег Федішин: "Німці і Союз Визволення України, 1914-1917"; Джордж А. Брінклі, мол.: "Альянська політика і французька інтервенція в Україні 1917-1920" та Константин Варварів: "Америка і Українська Національна Справа, 1917-1920". До книги, яка має 424 сторінки та тверду, полотною обкладинку із золотим написом, додатки зостали чотирьох Універсалів УЦРади в англійській мові переклади, список авторів та індекс. Книга коштує \$15.00 і її можна набути в книгарні "Свобода".

### "Прометей" і "Діброва" з Торонта цієї неділі виступлять в Рочестері

Рочестер, Н. Й. (Б. Г.) — Нову українську пісню "В'язень" — Туренкова привезе чоловічий хор "Прометей" із Торонта на великий концерт "Луна й ритм України" дня 23 жовтня ц. р. Оттавський критик звернув на неї свою спеціальну увагу. Жіночий хор "Діброва" веде зі собою "Спадешу пісню" Чинча. Словом, дбайливо дібрана програма пройде в цьому дні на великій сцені Істмена. Телевізійна станція русло 13, повідомила про цей рідкісний концерт 16-го і 17-го жовтня о годині 6-й вечора. Раніше повідомляли станції русло 10 і тепер проходить через русло 8 в різних порах дня. Англomовна преса "Демократ енд Кронікл" вже повідомляла платиними оголошеннями і це буде. Тому, що зацікавлення цією імпрезою є велике, прохастесь подбати часно про квитки, найкраще вже тепер, як написано в афішах і лєточках, бо каса в

### ГАННА КОЛЕСНИК ВИСТУПАТИ ЦІЄ НЕДІЛІ В СИРАКЮЗАХ

Сиракюзи, Н. Й. — Ганна Колесник, колишня солістка Київського театру опери і балету, яка кілька років тому разом з мужем Володимиром Колесником вибрала волю й опісля свого концертного турне одшувляла українську й американську та каналську публіку в ЗСА і Канаді, матиме цієї неділі, 23-го жовтня, концерт оперних арій і композицій та народних пісень в Сиракюзах, Н. Й. Концерт відбудеться під протекторатом місцевого Відділу УККА в залі Вест Гілл Гайскул в год. 5-й по полудні.

### КОМПРОМІС ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЇ НЕ ПОСЛАБИТЬ ОБОРОННОЇ СИЛИ ЗСА — ТВЕРДИТЬ БІЛІЙ ДІМ

Вашінгтон. — З огляду на те, що протягом останніх кількох днів в обох Палатах Конгресу чільні законодавчі висловили застереження відносно "тенативного компромісу" між ЗСА і СРСР в справі нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї, Білий Дім розпочав кампанію, яка має на меті переконати Конгрес і Департамент оборони, що концесії на які погодилися президент Джіммі Картер і державний секретар Сайрус Вєнс у недавніх нарадах із советським міністром закордонних справ Андрєм Громиком, не послаблять військової сили ЗСА.

Ряд законодавців, між ними демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашингтон, висловили побоювання, що американська згода, щоб Совєтський Союз міг "зmodernізувати" біля 300 важких ракет типу СС-18, як теж на "тимчасове" обмеження засягу американських "крилатих

ракет", може спричинитися до того, що СРСР здобуде в недалекому майбутньому військову перевагу над ЗСА.

Білий Дім твердить, що "тенативне домовлення" сприятиме більше справі світового миру, ніж попередній договір з 1972-го року та що домовлення "справедливіше" для обох держав від договору між колишнім президентом Джералдом Фордом і совєтським лідером Леонідом Брежнєвим з 1974-го року.

"Правда", офіційно комуністичної партії Совєтського Союзу, у своєму виданні з неділі, 16-го жовтня, зазначає, що хоча ще не усунуто всіх розбіжностей між становищами СРСР і ЗСА щодо нового договору в справі обмеження стратегічної зброї, то "тенативне домовлення" дає підстави твердити, що обидві держави "ступили на шлях", який таке доведе до нового договору.

### Картер відвідає теж Савдійську Арабію

Вашінгтон. — Білий Дім інформує, що коли президент Джіммі Картер в кінці листопада і на початку грудня відбудуватиме свою 11-денну подорож по чотирьох континентах світу, то відвідає 9, а не 8 країн, як це першопланувалося, бо вирішив відвідати теж наради з провідниками Савдійської Арабії. Раніше речники уряду

повідомили, що Президент відвідає Венесуелу, Бразилію, Нігерію, Індію, Іран, Францію, Польщу і Бельгію, а тепер вирішив додати до листи держав і Савдійську Арабію. Таким чином він протягом 11 днів побуватиме на чотирьох континентах: в Південній Америці, Африці, Азії та в Європі.

### Відбувся Крайовий З'їзд Уряду Пластового Сеніорату в ЗСА

Нью-Йорк (Н. Н.) — 18-го жовтня 1977 р. в Коммерсвиллі, Н. Дж. в "Голідей Інн" відбувся XI Крайовий З'їзд Уряду Пластового Сеніорату. З'їзд відкрив молитвою до-теперішній голова Крайової Булави УПС в ЗСА — пл. сен. кер. Михайло Юзєнів. Після відспівання пластового гімну, однокликомною мовчанкою вшановано пам'ять 24-ох сеніорів та сеніорок, які померли в останніх роках.

До Почесної Президії З'їзду були запрошені Начальний Пластун пл. сен. Ю. Старосольський, Голова Гол. П. Ради пл. сен. Я. Гладкий та Голова Пласту в ЗСА — пл. сен. А. Мицько. До Ділової Президії були обрані: на предсідника — Мирослав Лабунько і Олександр Юзєнів. Комісії з'їзду очолили: номінаційну — Володимир Бак; лєць, верифікаційну — Андронік Копилянський, резолюційну — Іван Нинка. Присутні одержали видруковані звіти Крайової Булави, а голова М. Юзєнів ще усно підкреслив важливіші події і проблеми. Після дискусії над звітами пл. сен. Христя Навроцька

відчитала звіт Кр. П. Ради з перевірки дії Кр. Булави і в її імені запропонував ухвалення абсолютної резолюції, що й схвалено одностайно. Начальний Пластун Ю. Старосольський склав учасникам привіт та побажав, щоб Сеніорат творив і в Пласті і в громадській таку силу, якою він повинен бути. З'їзд привітали також Голова Пласту в ЗСА А. Мицько, представники Пласту в Англії пл. сен. Ія Лагодінська та від Гол. П. Булави — пл. сен. Слава Рубель.

Резолюційна комісія представила З'їздові резолюції, як напрямні для праць нової Кр. Булави і їх одобрено. Номінаційна комісія подала і з'їзд обрав таку нову Крайову Булаву Українського Пластового Сеніорату в ЗСА: голова — Михайло Юзєнів, члени — Оксана Лобачевська, Володимир Бакалєць, Вячеслав Вишневський, Орест Гаврилюк, Володимир Залуський, Іван Нинка, Ярослав Оберішин та Роман Яцушнік. Пластунів сеніорів і сеніорок на терені ЗСА є 840, і вони згуртовані у 30 осередках, де діє Пласт.

### КРЕМЛЬ ШУКАЄ НОВИХ ШЛЯХІВ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ „ЕВРОКОМУНІЗМУ“

Београд, Югославія. — Флора Люіс, кореспондент газети "Нью Йорк Таймс" на Європейській Конференції для справ миру і співробітництва в Београді, інформує, що між численними європейськими делегаціями поширилися вістки про внутрішні "непорозуміння" між кремлівськими верховодами, які, мовляв, не знають, як в дальшому підходити до доктрини "єврокомунізму" і яке зайняти становище до внутрішнього тиску дисидентів та руху спротиву в самому Совєтському Союзі. Західні амбасаді в Москві також повідомляють, що на Кремлі існують різні погляди між поодинокими верховодами і досі, як виглядає із совєтської преси та ідеологічних журналів, які подають дуже часто суперечні інформації, спірні справи не вдалося погодити. Політичні обсерватори вважають, що йдеться в першу чергу про справу внутрішнього тиску і руху дисидентів та їхніх прихильників, які домагаються лібералізації режиму як також західного тиску на Конференції в Београді за людські права. Виглядає однак, що проблема "єврокомунізму" є першочерговою справою, яку намагаються як-так розв'язати комуністичні верховоди, щоб оминути шкідливого розпаду комуністичного руху в світі. Як відомо, деякі, зокрема європейські, комуністичні партії заявляють, що вони включаються

в демократичну систему західних країн і відкидають домінацію Москви. Дуже часто цією проблемою займається совєтський журнал "Новое Время", який друкується кількома західними мовами і широко розповсюджений на Заході. Свого часу цей журнал вів відкриту кампанію проти лідера Комуністичної партії Іспанії Сантіаго Каррілья. Кілька тижнів пізніше в цьому ж журналі появилася незаметна нотація, що Москва не має жадних жалів до європейських комуністичних партій. Авторі замітки заперечили також погослоки, які були поширилися на Заході, що Кремль працюватиме в напрямі усунення Каррілья. При тому "Новое Время" в окремій статті нападає на західних журналістів, які, мовляв, намагаються "розпалити війну між дружними комуністичними партіями". У черговому числі журналу була надрукована довшя стаття колишнього лідера Компартії Франції Моріса Тореза, в якій він стверджує, що система Совєтського Союзу, сперта на робітничу класу і диктатуру пролетаріату, єдинока спроможна повалити капіталістичну систему. Відомо ж, що теперішні керівники французької Комуністичної партії, а зокрема її лідер Жорж Марше, відкинули диктатуру пролетаріату і підпорядкованість Москві та проголосили, що маршру-

(Закінчення на ст. 4-й)

### НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКОВИКИ ЗВІЛЬНИЛИ ЗАКЛАДНИКІВ У ЗАХОПЛЕНОМУ ЛІТАКУ, УБИЛИ 4-ОХ ТЕРОРИСТІВ

Бонн, Західна Німеччина. — Десять хвилин перед вигнанням речення, що його визначили терористи, які захопили літак німецької повітряної лінії "Люфганза" з 86-ма пасажирами, домагаючись звільнення раніше арештованих німецькою поліцією терористів з групи Балера-Майнгофа, і двох членів Палестинської Визвольної Організації, арештованих в Туреччині та 15 мільйонів німецьких марок вкупі, погрожуючи рівночасно, що як їх вимоги не будуть взяті до уваги, вони висадять літак разом з пасажирами в повітря. Німецькі вояки звільнили усіх пасажирів і вбили 4-ох терористів. Терористи захопили літак в полеті з Майнгофа до Франкфурту і впротязі 5 днів відбули 6,000 миль подорожі із зупинкою в Римі, на Кипрі, Багряніні, Думай, Атеніх і Могодішу в Сомалії, де на них наскочили, прибувши окремим літаком з Німеччини, спеціальні вишкелені для таких акцій військовики, зрівали спеціальним вибуховим приладом двері літака, застрілили чотирьох терористів і звільнили усіх за-

кладників. Успішна акція німецьких вояків викликала вдоволення у цілому світі і була триономом для теперішнього канцлера Західної Німеччини Гельмута Шмідта, який від першої хвилини відмовлявся виконати вимоги терористів. Окремий відділ німецьких вояків був сформований після мюнхенської масакри, яку організували були арабські терористи і їхні помічники проти ізраїльської олімпійської команди. Подібним відділом розпоряджає також Ізраїль, який в минулому році звільнив закладників на лєтовіші Етебне в Уганді.

Речник німецького уряду Кляус Боллінг, висловив подяку уряду Сомалії, без співпраці якого німецьке команду не змогло б було виконати своє завдання. Канцлер Шмідт вислав на руки президента Сомалії спеціальну телеграму, в якій заявляв, що "ми ніколи не забудемо Вам тієї співпраці". Також президент Картер висловив признання німецьким військовикам за їхній відважний акт у звільненні 86-ох пасажирів.

### МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ ЗАКЛИКАЄ УРЯДИ ЗВІЛЬНИТИ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Осло, Норвегія. — Ройтер інформує, що Міжнародна Амнестія, після одержання вістки про Нобелівську нагороду миру, опублікувала звернення до урядів усіх держав світу, закликаючи їх звільнити усіх політичних в'язнів, знесення кари смерті і заборони тортур. Крім того, речники Міжнародної Амнестії заявили, що гроші, одержані разом з грамотою Нобля, будуть зужиті на поширення праці Амнестії в країнах третього світу, включно із країнами Азії і Латинської Америки. Айсе Ліонаес, голова Нобелівського Комітету, заявив, що признання нобелівської нагороди миру для Міжнародної Амнестії, було рівночасно визначенням року 1977, роком політичного в'язня. "У світі зростаючої брутальності, поширення наруги над людиною, тероризму і індивідуальних тортур, Міжнародна Амнестія докладала багато зусиль, щоб охороняти гуманітарні цінності", — стверджується в аргу-

ментації норвежського парламенту, який приїняв мирові нагороди Нобля.

Численні норвежські парламентаристи звертали увагу, що Міжнародна Амнестія, яка обороняє політичних в'язнів, дуже часто зустрічалася з незаслуженою гострою критикою і засудом багатьох східних і західних урядів і тому признання її нагороди Нобля було частинним признанням для неї Речники Амнестії при тому відмітили, що помімо того, що деякі країни вважають, що Амнестія вмищується у їхні внутрішні справи, організація, "не має заміру міняти свою тактику, чи звертати з обраного шляху". З великою радістю прийняв вістку про нагородження Міжнародної Амнестії совєтський дисидент Андрей Сахаров, який раніше сам одержав цю нагороду. Він ствердив, що Міжнародна Амнестія багато зробила також для облегшення долі людей в комуністичних країнах.

### Совсти збільшили вдвоє кількість своїх шпигунів на Заході

Париж. — Місцевий тижневик "Українське Слово" з 16-го жовтня передає повідомлення китайського пресового агентства Сінгуа про те, що СРСР, загрожує Європі величезними континентами збройних сил, водночас посилює там також і свою шпигунську діяльність. За інформаціями агентства, число совєтських агентів в Західній Європі протягом останнього року збільшилося на 900 осіб. Покликуючися на італійську пресу, Сінгуа твердить, що в совєтських посольствах, акредитованих в країнах НАТО, на кожних чотирьох службовців посольства припадає три агенти КГБ.

За повідомленням шведської преси, кількість совєтських шпигунів в таких країнах як Швайцарія, Австрія, Фінляндія, Ірландія, Швеція та в інших західноєвропейських країнах останню подвоїлося. КГБ оброблює і підкупом заганявало для своєї роботи

понад 30 тисяч осіб на Заході. За допомогою шантажу та погрозу КГБ анагажує для своєї роботи туристів, які відвідують СРСР, і громадян західних країн, які працюють в СРСР.

Совєтські агенти на Заході складають на себе часто тоги "дипломатів", "учених", "кореспондентів", "торгівців", "моряків" тощо. Вони збирають військові, політичні, економічні і технологічні інформації. Під маскою посилення економічної та технологічної співпраці з Заходом, СРСР посиляє більше число шпигунів для збирання економічних та наукових інформацій, зокрема з ділянки ядерної промисловості, компютерів та літакобудування.

Совєтське шпигкство ведеться не тільки на суші, але на морі та в повітрі. Чимале число совєтських літаків постійно фотографують з великих висот обшири Західної Європи.

### Совсти висилатимуть до Етіопії медичну і іншу допомогу

Москва. — Совєтський Союз, як інформує ТАСС, висилатиме в недалозі збільшену допомогу для Етіопії, головню медикаменти, харчі, одяг тощо. В повідомленні ТАСС нічого не згадується про постійну совєтську допомогу зброєю, з

прокомуністичним напрямком у політиці теперішніх керівників тієї, колишньої африканської країни. Говорячи про події в Етіопії, ТАСС говорить тільки про "військові дії", не згадуючи ні словом про Сомалію, військові частини якої контролюють частину території Етіопії. Обидві країни — Етіопія і Сомалія є альянтами Москви, але Кремль, у конфлікті між ними, більше схилився до Етіопії.

### ОДУМ вшанує Г. Китастого у 70-ліття з дня народження

Ярдвілл, Н. Дж. (О.Ш.) — 22-го жовтня ц.р. у великій залі української православної церкви св. Юрія Переможця в Ярдвіллі (біля Трентону) ОДУМ влаштує Ювілей маестрові Г. П. Китастому з нагоди його 70-ліття з дня народження. В програмі ювілею: бенкет-концерт і композиції музики для бандури. Його праця залилась в концертній програмі. В концерті візьмуть участь наші відомі солісти: Г. Шерей, М. Кокольська, В. Тисовський, маестро Соневіцький, балерина Г. Козак та бандуристи — переважно його учні літніх таборів вдовосконалення гри на бандурі, які відбудовуються вже протягом чотирьох років на Одумівській оселі

"Київ". Влаштуванням цього Ювілею ОДУМ має на меті віддати пошану патріархові українського національного інструменту бандури, який майже ціле своє життя присвятив не лише грі на бандурі, але й унікальній композиції музики для бандури. Його праця залилась в концертній програмі. В концерті візьмуть участь наші відомі солісти: Г. Шерей, М. Кокольська, В. Тисовський, маестро Соневіцький, балерина Г. Козак та бандуристи — переважно його учні літніх таборів вдовосконалення гри на бандурі, які відбудовуються вже протягом чотирьох років на Одумівській оселі

Ювілейний комітет закликає українське громадянство взяти участь у цьому святкуванні.

### УЧНІ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ТРЕНТОНІ ОДУШЕВЛЕНІ ВЛАШТУВАННЯМ УНС І „СВОБОДИ“

Кілька десятків юнаків і юначок, учнів Школи Українознавства при Народному Домі в Трентоні та членів місцевої Пластової Станиці, протягом кількох годин минулої суботи, 15-го жовтня, милувалися і подивлялися приміщення та влаштування Головної Канцелярії УНСоюзу і в-ва "Свобода", відвідавши їх під опікою своїх головних Батьківського Кружка п. Миколи Веремієнка та учителів: пп. Галини Костюк, Павлини, Скремети і Любомира Онішківчича. Гостями в приміщеннях зайнялися головний секретар Володимир Сохан, знайомлячи юних відвідувачів не тільки з влаштуванням і працею Головної Канцелярії УНС, але й коротко з минулим та



Учні Школи Українознавства при Народному Домі в Трентоні зі своїми опікунами й учителями під час відвідин в Головній Канцелярії УНСоюзу.

сучасним цієї найбільшої у вільному світі української

установи. Ред. А. Драган

відвідувачів з видавництвом УНСоюзу.



# СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1974.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Шкідлива співпраця

Минулого тижня американська "космічна таксі", яку назвали "Ентерпрайз" і яка в недалекому майбутньому перевезе американських астронавтів і науковців до космічних лабораторій в орбіті Землі, відбула свій четвертий успішний пробний політ, під час якого виконали всі заплановані дослідження.

В той самий час два советські космонавти, які влетіли в космос на кораблі "Союз-23", не могли виконати свого завдання, а саме, з'єднатися з советською дослідною лабораторією і після тільки 24-годинного перебування в орбіті мусили повернутися на Землю.

Новий американський успіх і чергова советська невдача — це тільки ще один доказ, що протягом останніх кількох років Советський Союз опинився дуже далеко позаду США в ділянці дослідів космосу. Наприклад, коли американські астронавти вже кілька разів осідали на Місяці, советські космонавти там ще й не були.

Однак, не маючи на те, що США так випередили Советський Союз в ділянці космічних дослідів, американське Космічне Агентство і Космічне Управління (НАСА) не впадає в паніку, а навпаки, з великою радістю відомою, що після переговорів з представниками Академії Наук СРСР щодо спільних експериментів на "міжнародній космічній станції-лабораторії", які мали б проходити в 1980-их роках.

Ще в липні 1975-го року відбувся перший спільний політ американських астронавтів і советських космонавтів у супроводженні космічних кораблів "Аполло" і "Союз". Отже, спільні дослідження на "міжнародній космічній лабораторії" були б продовженням цієї співпраці США і СРСР у космосі.

Проте, на підставі досвіду з цього спільного польоту в 1975-му році можна твердити, що і всі майбутні спільні космічні дослідження чи дослідження на космічних лабораторіях принесуть багато більше користі Советському Союзу, ніж Америці. СРСР, який, як згадано, опинився дуже далеко позаду США щодо дослідів космосу, під час підготовки до спільного польоту в липні 1975-го року, як і в час самого польоту, одержав багато американським технічним знанням, випрацюваного американськими науковцями протягом довгих років. Ці дослідження коштують Америці величезні суми грошей і праці, а Советський Союз у липні 1975-го року дістав це технологічне знання безкоштовно, що дало Москві змогу призначити більше грошей на розробку різних ролів зброї для здійснення своєї остаточної цілі: завоювання світу. Такі коштовні і небезпечні для США і цілого вільного світу, "подарунки" дістане Советський Союз із усіх майбутніх спільних космічних дослідів.

Крім цього, дальша співпраця США і СРСР у космосі може вигорити у багатьох країнах світу помилкове уявлення, що Советський Союз нібито є на тому самому рівні з Америкою в ділянці космічних дослідів, коли в дійсності СРСР опинився далеко позаду США. Дальші спільні дослідження можуть спричинитися до підсилення советської брехливого пропаганди про нібито "передову" советську технологію і науку.

Отже, можна з певністю твердити, що співпраця США і Советським Союзом щодо дослідів космосу дуже корисна для Москви, але шкідлива для Америки. Тому Більшій Дімі і НАСА повинні застановитися над тією проблемою, яку вони погодяться на спільні експерименти і Советським Союзом на "міжнародній космічній станції-лабораторії", бо така співпраця є дуже шкідливою і шкідливою проти найкращих інтересів Америки.

## Застій в ОН

Наради XXXII Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, які тривають вже майже місяць з участю у початковій стадії міністрів закордонних справ багатьох держав, поки що не принесли жадних позитивних результатів чи розв'язки болючих питань, які стояли на першому місці обговорення цієї міжнародної організації. Небагато, як виглядає, допомогло примирливі промови президента США Джімімі Картера, яку він виступив на сесії Генеральної Асамблеї у вівторок, 4-го жовтня п. р., і в якій він закликав Советський Союз зменшити кількість ядерної зброї, відмічуючи, що "Зелені Стелі" Америки готові зменшити запаси атомової зброї на 50 відсотків, якщо це мало б спричинитися до зменшення атомового озброєння у світі, і якщо тим самим шляхом пішли б інші потуги світу, зокрема Советський Союз. Ні однієї справи, яка досі стояла на порядку денному — перелання влади в Родезії в руки автохтонів, тобто чорної більшості, поширення політичних прав чорних у Південній Африці, підписання мирового договору між Ізраїлем і арабськими країнами на Близькому Сході та багато інших, Генеральній Асамблеї не вдалося позитивно поладити, і вони, поза цим, зобов'язуючи резолюціями, далі залишилися проблемами для світу.

Требя при тому відмітити, що генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм вже раніше скептично висловився про неефективність праці деяких головних агенцій Об'єднаних Націй, а головне про Раді Безпеки, яка, згідно з даними Вальдгайма, за час свого існування відбула понад дві тисячі засідань, з них 467 засідань для розв'язки проблем Близького Сходу, але ця проблема й досі залишається нерозв'язаною, шобільше, вибухово-небезпечною. У своїй критиці Раді Безпеки ОН за її неспіх у виконанні покладених на неї Статутом обов'язків з усіх питань, а не тільки Близького Сходу, Вальдгайм заявив, що Рада Безпеки і деякі інші агенції ОН відбувають сотні безплідних засідань і все це діється в часі дуже глибоких криз та міжнародних конфліктів. Все це говорить, що у самій процедурі діяльності цих агенцій не все гаразд.

І хоч генеральний секретар ОН говорив тільки про Раді Безпеки і про "деякі" агенції Об'єднаних Націй, то фактично його критику можна віднести до цілої системи ОН, праця якої викликає сумнів в членських державах щодо спроможності ОН розв'язати будь-яке питання міжнародного значення. Значить твердити, що якщо в найближчому майбутньому не буде піднесена ефективність в праці ОН, то її чекать доля Ліги Націй, або в разі провалу вона перетвориться на організацію балакунів, чи стане форумом пропаганди багатьох, зокрема диктаторських держав. Якщо б, однак, дійшло до такого стану, то ОН не виживе фінансово і тоді замість того, щоб прийти на ший ліній. Також проголошені Декларації ОН про людські права, які говорять про високі цілі в царині здійснення свобод людини, але не здійснювані на практиці державами-членами ОН, свідчать не тільки про застій, але про замирання Організації Об'єднаних Націй. Тільки активна дія рятунку від смерті кожну організацію, а тим більше організацію

Таїса Богданська

## УМІ ВІДЗНАЧАЄ 25-РІЧЧЯ

Цього року сповнилося 25 років існування Українського Музичного Інституту в Америці. У 25-річчя діяльності цього Інституту мусимо звернути наші очі назад, на цей важливий день 29-го серпня 1952 р., коли група музик-ентузістів під проводом проф. Романа Савицького взялась до великого і сміливого діла.

Без ніяких фінансових засобів, без відповідних приміщень, але з довголітнім досвідом, професійною музикою, зібраною на засіданнях музичної секції Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку, сказали собі: Ми починаємо колективно працювати над музичним вихованням української молоді і на вір Вищою Музичного Інституту імені Лисенка у Львові засновано Український Музичний Інститут в Нью-Йорку та Відділи в містах, де будуть кваліфіковані музиканти.

Обдарований багатьма талантами піаніст і педагог Роман Савицький мав в собі ще й непересічний організаційний хист, і залізну волю, яку мають тільки великі люди. Своєю ідеєю він вмів захопити і в дуже короткому часі прислати до праці в УМІ не тільки буйних учителів Музичних Інститутів в Галичині, музик-педагогів з Наддніпрянської України, але теж мав довіру до зовсім молодих, часто своїх вихованців, які покинули вищі музичні студії в Західній Європі (Відні, Зальцбургу, Мюнхені, Берліні) і опинившись в Америці, горіли бажанням працювати над українською молоддю.

Для проф. Р. Савицького добро української молоді, яка з батьками опинилася після воєнної загрози та таборового життя на американському континенті, було багатомисливським, як власна піаністична кар'єра, як власне здоров'я.

В українській пресі, появившись стаття проф. Савицького, де він виразно зазначав, що без УМІ українська молодь не могла б знайти джерел для збагачення свого українського духа і що вдержування української музичної культури без власних джерел взагалі неможливе, то ж саме оснування УМІ вважав неможливим.

В "Свободі" з 27-го серпня 1952 р. писав: "...Не таланти творять тривку цінності, але роблять це тільки працюючі таланти і dopiero на ґрунті твердо працюючої і шукаючої правдивого знання армії талантів можуть вирости одиниці, які штовхнуть нашу музику наперед і збудуть для неї світ..."

Українське громадянство з великим довірам відгукнулося на план першого директора УМІ проф. Р. Савицького. Молоді батьки, які під час війни не могли дістати музичної освіти, все що найкраще хотіли дати своїм дітям. Часто з перших зарплатних грошей купували інструменти і з великим довірам віддавали

своїх дітей на науку до УМІ. Вони зрозуміли й те, що крім парафіальних шкіл, шкіль українства і молодечих організацій Український Музичний Інститут це ще одна установа, яка збереже їхню дитину від злих зовнішніх впливів, яка збагатить в дитині її українські надбання, шепить любов до рідної, української культури.

Вже з вересня 1952 р. почав діяти Український Музичний Інститут в Нью-Йорку і Відділи Філадельфії, Честер, Ньюарк-Ірвінгтон, Пассейк, Джерсі Сіті і Елізабет. В 1953 р. поставив Відділ Клівленд, опісля Лорейн, Вільмінгтон, Балтимор, Трентон, Бофалло, Гартфорд і Нью-Гейвен, з 1957 р. Вашингтон, Детройт, згодом Бріджпорт, Йонкерс, Бруклін, і Чикаго. Менші осередки співпрацювали з більшими Відділами та часто спільно влаштовували іспити і виступи учнів. Іспитову комісію очолював двічі річно у всіх Відділах протягом сімох перших років директор Роман Савицький. То ж не диво, що виснажуюча педагогічна праця, організація і перевірка шкіл УМІ ослабила молоді серце і проф. Р. Савицький несподівано відійшов у вічність — 12 січня 1960 р. на 53-му році життя.

Роман Савицький був душею УМІ і для всіх учителів, учнів, батьків та громадянства був це важкий удар: як існувати далі, як іти без проводника?

Але надто живі і важливі були ідеї Савицького, надто багато муралівної праці вклав він в розбудову шкіл УМІ, надто важливим було для нього дано музичну освіту якнайширшим колам нашої молоді. То ж з подвійним зав'язанням ті, що залишилися, продовжувати розпочате діло.

Найвищою владою УМІ є Загальний З'їзд Учителів, що відбувається раз в рік в Нью-Йорку, на якому вибирається нова Управа та обговорюється педагогічна діяльність. Статут УМІ передбачає різні зміни і доповнення, а в 1966 р. УМІ закорпороровано під назвою Український Музичний Інститут Америки, Ін.к., а назву директора змінено, за американським законом, на президента. Очолювали управу УМІ учителі: Роман Савицький 1952-1959, д-р Ігор Соневицький 1959-1961, д-р Зіновій Лисько 1961-1968, Дарія Каранович 1968-1970, Меланія Байлова 1970-1976, Таїса Богданська 1976-1977.

Під цю пору працює 13 Відділів УМІ і їхніми керівниками є: Балтимор — Лідія Шавак, Вашингтон — Ольга Сушко, Наконечна, Детройт — д-р Богдан Лончина, Ірвінгтон — Галія Клім, Клівленд — Ірина Винниченко, Лорейн — Дарія Микита, Ньюарк — Дарія Каранович, Нью-Йорк — Меланія Байлова, Пассейк — Ольга Чикап, Трентон — Ярослав Лаба, Філадельфія — Юрій Оранський,

## ХАТА Й ОРАНЖЕРІЯ В КОСМОСІ

(М. Л-ий). Англієські часописи принесли вістки, що советські науковці жили в Сибірі чотири місяці у свого роду "космічній хаті" з оранжерією, щоб переконалися, чи можливо жити в штучному оточенні, похолодному на планетарне. Якщо висліди показали, що б корисними, то такий спосіб життя пристосувався б у будучині в космічних

кораблях, станціях і колоніях.

Повітря, потрібне для відлиху в шій запечатаній хаті, доставляють рослини, які видають із себе кисень, а харчі й напої подають скоро виростаюча пшениця і різні городина. Рослини виростають під штучним світлом. Микола Бугрев і Генадій Асіняров збирали свої власні плоди: пшеницю, капусту, салату, моркву, редьковці, огірки й цибулю. Дослідники Марія Селенко покинула оранжерею після того, як устаткувала конвеєр для рослин.

Підлога тієї "космічної хати" вносить 126 квадратних метрів, а об'єм — 315 кубічних метрів. Половину приміщення займають рослини, які відіграють важливу роль в поставленні кисня. Досить води для пиття і вмивання дістається конденсацією. В одній частині тієї хати, яку зовуть "огородами", є салатна городина і картопля "чуба", друга частина це "нива" пшениці, яка виростає шодень-аь днів системою конвеєра, завдяки якій пшениця потребує 63 дні, щоб дозріла. В третій частині є хлорелія, що знаменито витворює кисень і воду, але тієї хлорелії поки що не можна їсти. Кожний науковець у такій "хаті" має свою кухню з електричного кухонко й холодильником, душ, умивальником і туалетом та й маленьку бібліотеку. Мешканці тієї "хати" можуть бачити один одного крізь велике вікно, говорити з собою через телефон, дивитися на телевізійний екран і слухати радіо. Під час усієї тієї спроби дослідники молотили свою пшеницю й уживали муку для печення хліба, палачинчик, бісквітів і булочок. Шодо харчів, то тих спроб ще не викінчили. Тому, що бракувало протеїну і тваринних товщів, їх заступали змагатинованими харчами.

Насправді ці спроби советських науковців це ніяка новина, ані сенсація, бо в Америці вже від яких десяти років вирощують рослини і квіти під штучним світлом. І то навіть господарі роблять це у своїх замкнених убикаціях як пивничок. Советські науковці робили всі дослідження на землі, де їхня хата стояла кріпко й не рухалася з місця, тому заходять питання, чи вдалося така спроба в космосі на кораблі, або на станції і колоніях, які є в русі.

Виданням творів українських композиторів користується й серед американців. Тепер підготувалися до друку Альбом для початківця Романа Савицького, минулого року вишла "Вербка" Миколи Фоменка.

Всю адміністративну роботу Президії і Відділів ведуть самі учителі, часом при допомозі Батьківських Клубів.

23-го жовтня 1977 р. Учителі УМІ розпочнуть Загальний З'їзд в Нью-Йорку Ювілейні святкування, які триватимуть протягом 17/7/78 Шкільного Року. О год. 12-й поспімо в церкві св. Юра, за тих, які будували УМІ, які були тими філіями на яких довгі роки справляв Інститут в різних Відділах, а які, на жаль, не діждали святкувати разом з нами. Клонімо голови перед їх світлою (Закінчення на ст. 3-ій)

кораблях, станціях і колоніях.

Повітря, потрібне для відлиху в шій запечатаній хаті, доставляють рослини, які видають із себе кисень, а харчі й напої подають скоро виростаюча пшениця і різні городина. Рослини виростають під штучним світлом. Микола Бугрев і Генадій Асіняров збирали свої власні плоди: пшеницю, капусту, салату, моркву, редьковці, огірки й цибулю. Дослідники Марія Селенко покинула оранжерею після того, як устаткувала конвеєр для рослин.

Підлога тієї "космічної хати" вносить 126 квадратних метрів, а об'єм — 315 кубічних метрів. Половину приміщення займають рослини, які відіграють важливу роль в поставленні кисня. Досить води для пиття і вмивання дістається конденсацією. В одній частині тієї хати, яку зовуть "огородами", є салатна городина і картопля "чуба", друга частина це "нива" пшениці, яка виростає шодень-аь днів системою конвеєра, завдяки якій пшениця потребує 63 дні, щоб дозріла. В третій частині є хлорелія, що знаменито витворює кисень і воду, але тієї хлорелії поки що не можна їсти. Кожний науковець у такій "хаті" має свою кухню з електричного кухонко й холодильником, душ, умивальником і туалетом та й маленьку бібліотеку. Мешканці тієї "хати" можуть бачити один одного крізь велике вікно, говорити з собою через телефон, дивитися на телевізійний екран і слухати радіо. Під час усієї тієї спроби дослідники молотили свою пшеницю й уживали муку для печення хліба, палачинчик, бісквітів і булочок. Шодо харчів, то тих спроб ще не викінчили. Тому, що бракувало протеїну і тваринних товщів, їх заступали змагатинованими харчами.

Насправді ці спроби советських науковців це ніяка новина, ані сенсація, бо в Америці вже від яких десяти років вирощують рослини і квіти під штучним світлом. І то навіть господарі роблять це у своїх замкнених убикаціях як пивничок. Советські науковці робили всі дослідження на землі, де їхня хата стояла кріпко й не рухалася з місця, тому заходять питання, чи вдалося така спроба в космосі на кораблі, або на станції і колоніях, які є в русі.

Виданням творів українських композиторів користується й серед американців. Тепер підготувалися до друку Альбом для початківця Романа Савицького, минулого року вишла "Вербка" Миколи Фоменка.

Всю адміністративну роботу Президії і Відділів ведуть самі учителі, часом при допомозі Батьківських Клубів.

23-го жовтня 1977 р. Учителі УМІ розпочнуть Загальний З'їзд в Нью-Йорку Ювілейні святкування, які триватимуть протягом 17/7/78 Шкільного Року. О год. 12-й поспімо в церкві св. Юра, за тих, які будували УМІ, які були тими філіями на яких довгі роки справляв Інститут в різних Відділах, а які, на жаль, не діждали святкувати разом з нами. Клонімо голови перед їх світлою (Закінчення на ст. 3-ій)

Виданням творів українських композиторів користується й серед американців. Тепер підготувалися до друку Альбом для початківця Романа Савицького, минулого року вишла "Вербка" Миколи Фоменка.

Всю адміністративну роботу Президії і Відділів ведуть самі учителі, часом при допомозі Батьківських Клубів.

23-го жовтня 1977 р. Учителі УМІ розпочнуть Загальний З'їзд в Нью-Йорку Ювілейні святкування, які триватимуть протягом 17/7/78 Шкільного Року. О год. 12-й поспімо в церкві св. Юра, за тих, які будували УМІ, які були тими філіями на яких довгі роки справляв Інститут в різних Відділах, а які, на жаль, не діждали святкувати разом з нами. Клонімо голови перед їх світлою (Закінчення на ст. 3-ій)

Виданням творів українських композиторів користується й серед американців. Тепер підготувалися до друку Альбом для початківця Романа Савицького, минулого року вишла "Вербка" Миколи Фоменка.

Всю адміністративну роботу Президії і Відділів ведуть самі учителі, часом при допомозі Батьківських Клубів.

Володимир Мацьків

## ПОДІЯ З ІСТОРІЇ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Цікаві події бувають не тільки в житті окремих людей, але також у житті провідних чинників і можуть мати великий вплив на життя цілого народу або його Церкви. Такі події не все йдуть з плянами людей, вони часто виявляються непередбачено. Дуже можливо, що тут діє вища сила, Господня всемогутність.

Подія, про яку хочемо розказати, відбулася у часі Наполеонських воєн на початку XIX сторіччя.

Саме тоді, під впливом та заходами французького імператора Наполеона, створено т. зв. Варшавське князівство, до якого належали центральні землі Польщі. Галичина від 1772 р. належала до Австрії. Наполеон, який уважав себе непереможним, провадив війни з різними тодішніми державами, а також з Австрією.

Австрійський імператор, думаючи, що східні частини його держави не грозять ніякої небезпеки, забрав майже все війське на захід, щоб обороняти свою державу від Наполеона.

Поляки у Варшаві, дізнавшись, що в Галичині немає війська, вислали туди свої військові частини, щоб прилучити Галичину знову до Польщі. Це їм легко удалося, бо Галичани не було кому обороняти.

Це сталося весною 1809 р.

Поляки, прибувши до Львова, столиці Галичини, почали заводити свої порядки, а рівночасно наказави нашому Митрополиту Антонові Ангеловичеві, щоб він офіційно проголосив, що Галичина стала знову частиною Польщі і все духовенство і всі миряни мають знову повинуватися польській владі та виконувати її прикази.

Митрополит цього ніяк не хотів учинити. Він знав, що Польща давніше поневолювала наш народ, і не хотів, щоб це саме повторилося вдруге. Він волів австрійську владу, яка показалася більш справедливою і більш людською для українського народу.

Поляки, бачучи нехиті Митрополита до їх приказів, постановили його примусити. Вони так обсадили своїм військом Святоюрську гору, де знаходиться катедральний Митрополитів палац, що Митрополитові важко було свободно рушитися. Вони робили часті ревізії у митрополитичних кімнатах та забирали все, що мало якусь вартість. Добре, що наші люди, дізнавшись про це, могли принести йому часом дещо їжі, бо поляки не дали йому навіть ложки страви.

Разом з Митрополитом був його дорядник, генеральний вікарій Львівської Архiepархії о. д-р Михайло Гарасевич, який із усіх своїх сил підтримував ставовище Митрополита, а

може був навіть ініціатором того опору.

Коли вже ситуація була нестерпна і дуже загрозлива, бо Митрополита хотіли арештувати і запроторити в тюрму, о. Гарасевич намовив його втікати. Він завчасу поробив всякі приготування та повідомив деяких впливових священиків про становище, в якому опинився Митрополит, і чекав тільки на пригожу хвилину, а коли вона прийшла, обидва духовники переконувалися у селянських одяг, непомітно виїхали зі Святоюрської гори. Це було в червні 1809 р.

Вони пішли на південь в напрямі Карпат. Ішли коло міста Бібрки, а опісля Жидачева, аж дійшли до південної межі Галичини, що лежала в Карпатах. Правда, деякі священики, до яких вони заходили по дорозі в окремих селах, старались їм допомогти харчами та відступачи фіру або коні, якими вони їхали замість їти піхотою. Так дійшли вони до села Сенечола, що лежить серед річ майже на самій границі з Угорщиною, думаючи, що тут спокійно переживуть до того часу, коли ситуація виясниться та зміниться.

Однак, поляки дізнавшись про втечу Митрополита, післи за ним погоню, а рівночасно проголосили велику грошеву нагороду тому, хто допоможе його зловити, або принесе його голову. І знайшовся такий чоловік, який злакомився на "нагороду" та зрадив полякам місце перебування Митрополита і о. Гарасевича, і поляки скопили обох. Вони заарештували Митрополита та о. Гарасевича і доставили їх до міста Стрия.

Але арештованим прийшов на допомогу шасливий припадок або Божа допомога. Коли цих двох наших визначних духовників спроваджено до Стрия, Львів зайняли австрійські війська, розгромивши поляків, які утікали, хто куди мів.

Митрополит і його дорядник були врятовані, вони могли вже спокійно повернутися до Львова та продовжувати свою працю на церковній ниві.

Коли про це все дізнався австрійський імператор, а головне про те, що організатором цієї втечі був о. Гарасевич, він ставарся винагородити о. Гарасевича, та найменшав його бароном, а до його прізвища додав ще друге фон Нойштерн — барон о. д-р Михайло Гарасевич фон Нойштерн. Українська церковна влада задумала іменувати його єпископом, але різні позасудові впливи поляків перешкодили в цьому.

Ось таку подію пережила наша Українська Католицька Церква 168 років тому.

[Продовження буде]

## УКРАЇНСЬКЕ СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

### БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

хрест, а саму копулу розпочали покривати міддю. Та ще перед будівництвом Храму такі великі видатки, що коли, Читачу, маєте сто доларів чи тільки одного долара вільного — покладіть й В свою цеглину, як вияв віри і як рішуче заперечення московської практики — зривання динамітом українських святинь! Відгукніться, чим зможете, на адресу: Very Rev. Bohdan Smyk, Pastor, St. Volodymyr Ukrainian Catholic Church, 296 Gennsey St., Utica, N.Y. 13502.

### Велика історія малої громади

Як і в більшості місцевостей українських поселень в Америці, до Ютики прибули кілька українських родин ще задовго перед Першою світовою війною. Важко працювали. І непомітно зійшли зі світу. Їх було замало, щоб поставити церкву, закласти школу. У більшості вони самі себе називали "русинами". Їх реєстрували невіглися як "росіяни". На старому цвинтарі це збереглися кілька похоронних хрестів. Національна неспівомість привела до того, що в Ютиці від давніх років є Російська Церква — а в ній чимало прихожан-українців, з дуже давніх поселень як Російської родини ніколи не знали і знати не будуть...

У 1900-х рр. багато українців-імігрантів поселювалися в районі Трой, Олбани, Гадсон, Вотерваллі, а потім — у Могавській Долині, де знаходили працю на шахтах, заводах, у Ютиці — головне в текстильній промисловості, що давала заробіток, хоча не вирізнялася особливими гігієнічними умовами. Але життя налаштувалося і, як інформув, в дбайливо виданому памфлеті "Україні в Ютиці" — Ромі та Могавській Долині" проф. Ярослава Лектей (видає з нагоди 200-ліття США і 100-ліття українського поселення в Америці), в 1911 р. українці вже мали свою церкву в Геркімері, Н.Й., а в Ютиці — церкву св. Петра й Павла — в 1912 р. У недалекому Рومی, куди шоведіли тепер поспішає із Ютики, щоб там відправити Богослуження, о. парох Богдан Смик, церкву збудували РБ 1918.

Зростає національна свідомість там, на Батьківщині, де загорялися в 1917 р. перші вогні незавершеної і досі Української Національної Революції. Зростає вона й тут, серед нових поселенців з України, і серед давніших поселенців земляків, завдяки історичним українським Православній і Католицькій Церквам, праці братських



## Нобелівську нагороду в економіці призано британцям і шведові

Стокгольм. — Шведська Королівська Академія Наук повідомила минулої п'ятниці, що цюгоричну Нобелівську Нагороду в ділянці економіки призначено проф. Бертілові Оглінові, колишньому лідерові Шведської Ліберальної партії, та 70-літньому д-рові Джеймсові Мідові, колишньому професору

в Кембриджському університеті в Англії. Обидвох науковців відзначено за їхній вклад у теорію щодо міжнародної торгівлі й інвестицій капіталу. Оглінові Мід — це піонери в тих ділянках економічних наук, які розвивали свої теорії в 1930-их і 1950-их роках — зазначила Королівська Академія Наук.

## Заповідають відкриття чергового педагогічного курсу

Чикаго (М. С.) — Педагогічний Інститут ім. Петра Могили в Чикаго повідомляє, що після односторонньої перерви відкривається черговий 2-річний педагогічний курс для есентуальних кандидатів на учителів у школах українства. У першому семестрі цього акад. року (10 тижнів) заплановані два цикли викладів д-ра Василя Маркуса — „Україна 20-го сторіччя“ і проф. Мирослава Семчишина — „Українська Культура“ (іст. огляд, ч. I). У другому, весняному семестрі будуть викладати з Основ виховання і навчання та виховної психології.

УП Інститут, який існує уже 14 років, це самостійна, академічного типу вища школа, а викладачами є професори американських університетів (коледжів) і відомі українські культурні діячі. Завданням

інституту є поглибити і поширити знання з українства на базі цих предметів подати студентам основні відомості з педагогічних дисциплін. Курс розрахований на 4 семестри (два роки навчання) по 50 акад. годин у кожному.

На курс приймаються кандидати, що закінчили американську середню школу і 10-11 клас української школи, або мають рівнозначну освіту. Виклади відбуваються кожної суботи, в часі від 10:30 год. по пол. Початок викладів у суботу, 5-го листопада, в приміщенні Союзу Українок Америки при 2218 В. Чикаго евеню.

Письмові або телефонні зголошення на курс приймає д-р Дарія Маркус 5733 N. Central Park Ave., Chicago, Ill. 60659, ч. тел. 588-5904.

## Пам'яті інспектора Івана Білоуса

Дня 18-го серпня 1976 р. відійшов у Вічність у Детройті св. п. інспектор Іван Білоус.

Народився він у селі Путищині, Рогатинського повіту у 1892-му р. Після закінчення учительської семінарії в Тернополі, учителював в тому ж повіті до вибуху Першої світової війни. Після покликання до австрійського війська перейшов в ряди Українських Січових Стрільців, з якими брав участь у боях під Симківцями, на Лисоні і ін. Був старшиною Української Народної Армії, перебував польський полон. Повернувшись додому, став управителем школи в Серинках Середніх, Рогатинського повіту. Там же провадив свою працю і на суспільному полі, закладаючи споживчу кооперативу і молочарню.

Своєю відданістю і трудом здобув довіру селян і мав чималий вплив на національне усвідомлення селян, яке з могокофільського стало українським.

В часі пацифікації перенесено його на вчительську працю у Польщу, де проживав аж до 1942 р. Повернувшись того ж року до рідного Рогатина, став директором повітового Союзу Кооперативів. У 1944 р. подався на еміграцію, а в 1949 р. переїхав до Америки і осів в Детройті. Тут зараз включився в учительську працю. Причинився до організації українознавчої школи на заході міста і в 1952 р. став її директором. На тому пості працював 18 років. У 1962 р. Шкільна Рада УКА іменувала його інспектором для чотирьох шкіл: в Чикаго, Детройті і Клівленді і на цьому відтинку він працював 10 років. Склад при співпраці учителів Детройту, Клівленду і Чикаго Читанку для УІ кл. Українознавчих шкіл. У половині 60 років став головою Учительської Громади в Детройті і чимало причинився до пошарування праці в цій організації. У 1970 р. обрано його головою Об'єднання Педагогів Америки, і тут він працював так довго, як довго на те дозволяло йому здоров'я.

Неоднократно писав статті у „Свободі“ на педагогічні і виховні теми. Крім педагогічної праці проявився б. п. інсп. Іван Білоус і на громадському полі в Детройті. При допомозі своїх приятелів організував Об'єднання Бувших Вояків - Українців (ОБВУ) і був його першим головою протягом 6-ти років. Описав став головою обласної Управи того ж товариства і цю функцію виконував 7 років.

Зі смертю б. п. інсп. Івана Білоуса українська громада, а зокрема українське вчительство втратило цінну людину, бо небагато у нас одиноків, які мали б стільки здружіння і жертвенності для громадських, а в тому і педагогічних справ, скільки мав св. п. інспектор Іван Білоус. Це була людина праці, яка дорожила кожну вільною хвилиною, щоб її не змарнувати, а використати для добра своєї спільноти, з особливим наголосом на українського шкільництва.

В особистому житті був погідної влачі, любив жартувати і тим здобував собі приятелів. І тому залишив за собою жаль всіх, хто його знав і з ким він співпрацював. Пам'ять про Покійного житиме довго, зокрема серед учителівських р'ялів.

Ф. Любинецька

## УМІ ВІДЗНАЧАЄ 25-РІЧЧЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)



Члени Управи і учителі УМІ. На фото сидять (зліва): Таїса Богданська, Дарія Каранович, Меланія Байлова, Галія Клим, Ольга Чипак. Стоять: Марія Мацькевич, Рафаїл Венке, Каліна Чічка-Андріско.

пам'яттю, а їхні прізвища є: Ярослав Барнич, Василь Безкорований, Любомир Горницький, Стефанія Дзидів, Галина Лагодінська Залеська, Вадим Кіпа, Зіновій Лиско, Микола Недзведський, Іван Недільський, Віктор Пашлавський, Людмила Тимошенко Полеська, Микола Полеський, Роман Савицький, Богдан Сарамага, Надія Недільська Слободян, Роман Ставничий, Ростислав Темницька, Роман Форостина, Микола Фоменко, Володимир Ціск, Мирон Шиян.

О год. 5-й по полудні Бенкетом-Зустріччю з Громадянством закінчило З'їзд, на якому виступили Сеньорка Відділу УМІ Детройту, піаністка проф. Ірина Решеталович, та д-р Богдан Лончина (промова).

Господарем Бенкету буде д-р Степан Ворох.

Ми з гордістю можемо ствердити, що зусилля музик-ентузістів не пішли надаремно. Через картотеку УМІ пройшли тисячі учнів, які дістали добру фахову освіту, з яких деякі вибрали музику, як свою професію і стали учителями Інституту.

Найважливішими досягненням одначе є те, що УМІ спопуляризував українську класичну музику серед американців. Завдяки учителям і учням УМІ твори українських композиторів прозвучали в репрезентативних залах Метрополі та в інших містах Америки, в радіо, на телевізії, в коледжах та університетах і всюди зустрілися з дуже прихильною американською критикою.

## Відновлення діяльності Інституту Української Мови

Зважаючи на кончину потребу існування центральної наукової установи, що координувала б творчі зусилля всіх українських мовознавців у діаспорі, нещодавно відновили свою діяльність Інститут Української Мови в ЗСА. Основоположником Інституту був покійний проф. П. Ковалів ще 2-го березня 1950 р.

Інститут Української Мови ставить перед собою такі завдання:

1. Очеркати нормативні основи української мови на чужині від різних шкільних впливів (російських, польських, англійських).

2. Розгорнути й провадити науково-дослідну працю в різних ділянках українського мовознавства.

3. Видавати друком наукові праці з різних ділянок українського мовознавства.

4. Гідно репрезентувати українське мовознавство перед чужинцями.

Щоб успішно перевести в життя ці завдання, при ІУМ будуть створені такі комісії: Український правописний центр, Комісія правописного словника, Комісія нормативної граматики української мови, Комісія історії української мови, Комісія української графіки, Комісія загально-технічного словника, Комісія синонімічного словника та Комісія перевидання наукових раритетів.

Інститут Української Мови очолює співпрацюватиме з іншими науковими установами, обмінюючись своїми виданнями, своїми співробітниками і своїми друкарськими засобами. Інститут успішно переводить свою видавничу діяльність. Друге видання „Українського правопису“ проф. П. Ковалєва вже майже вичерпане. Тепер друкується вже третє видання цього цінного право-

Український Лінгвістичний Мистецький Клуб

136 2nd Avenue  
Нью Йорк. — 3 Літературно-Мистецького Клубу інформують, що в п'ятницю, 21-го жовтня ч. р., о год. 7:30 вечора у приміщенні цього Клубу виступлять гості з Мюнхену — д-р Володимир Маруняк, який доповідатиме на тему: „Українська еміграція в Європі“ (стан, проблеми, перспективи), та його дружина Наталія Наталенко-Маруняк — альт, яка при аккомпанюванні проф. Лева Стругацького відіграє українські настроєві пісні і романи.

## ЗСА готові продати більше зерна для СССР

Вашінгтон. — Департамент сільськогосподарства минулого тижня повідомив уряд Советського Союзу, що ЗСА з уваги на великі надлишки, можуть в наступному році продати Москві до 15 мільйонів метричних тонн пшениці і кукурудзи.

Проте, Дейл Гетавей, асистент секретаря сільсь-

кого господарства, заявив кореспондентам, що советські власті відповіли, що ще не знають, чи куплять більше ніж 6 мільйонів тонн, що є мінімальною кількістю, яку Москва зобов'язалася закуповувати річно, коли в 1976-му році підписала 5-річний контракт із ЗСА.



Ділимося сумною і болісною вісткою з Рідними і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ і БАБУНЯ бл. п.

## ІВАННА з КЛОЧКІВ МАЦЯК

народжена 10-го жовтня 1910 р. у Львові.

Померла 7-го жовтня 1977 р. в Буенос Айрес, Аргентина.

ПОХОРОН відбудеться 8-го жовтня 1977 року на цвинтарі Оліос.

Горем опечалена родина:

чоловік — ІВАН  
дочка — ХРИСТИНА ІВАНЧИШИН  
з чоловіком ІВАНОМ і сином  
ЮРІЄМ в Торонті, Канада  
дочка — АЛЕКСАНДРА ТКАЧУК  
з чоловіком ОСИПОМ в Буенос  
Айрес  
Ближча і дальша Родина в Україні та  
на еміграції

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

## В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНІЯ

бл. п.

## ІНЖ. ІВАНА ЯМРОЗИКА

буде відправлена

## ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в Нью Йорку, в церкві св. Юра  
в неділю, 23 жовтня 1977 р., о год. 4 по пол.  
В глибокому смутку:

ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

Замість квітів на свіжу могилу

## бл. п. Олі Кобзар-Черник

зложили на збірку ДІТИ — ДІТЯМ:

по 10.00 дол. — В. М. Заклинські, Я. Крижанівська, Д. О. Шепарович, О. Томашівська, Б. І. Висоцькі;  
по 5.00 дол. — Е. Джигало.  
Разом ..... 55.00 дол.

Щиро дякуємо.

За ГУ УАЖДО:

О. Томашівська

А. Давиденко

голова

секретар



Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 17-го жовтня 1977 р., відійшов нагло, у Вічність, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ЗЯТЬ

бл. п.

## ОРЕСТ СТЕГНІЙ

народжений 2-го жовтня 1925 року в Ходорові, Україна.

ПАНАХИДА — в середу, 19-го жовтня ч. р., о год. 8-й вечора в похоронному заведенні Virginia, Staten Island, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 20-го жовтня 1977 р. з української католицької церкви св. Тройці в Стетен Айленд при 288 Vanderbilt Avenue.

Горем прибиті:

дружина — ЯРОСЛАВА  
син — СТЕФАН  
пасерб — ДЕНІС  
теща — МАРИЯ ВОЙЦЕХОВСЬКА



Рідним, Приятелям і Землякам подасмо сумну вістку, що 13-го вересня 1977 року в Букарешті, Румунія, відійшов несподівано у Вічність, наш Найдорожчий БРАТ і СТРИЙКО

бл. п. д-р мед.

## ЕПАМІНОНД ТОМОРУГ

на 76-му році свого трудолюбивого життя.

В сороковий день смерті, в СУБОТУ, 22-го ЖОВТНЯ 1977 р., о год. 8-й рано буде відправлена

## ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві СВ. ЮРА в НЬЮ ЙОРКУ,

на яку запрошують в глибокому смутку:

брати —

АЛЕКСАНДЕР

СИЛЬВЕСТЕР з родиною в Румунії

братанок — ЯРОСЛАВ з дружиною МАРИКОЮ

Ближча і дальша Родина в Америці і Європі

## 64-й Відділ СУА в Нью Йорку, Н. Й.

повідомляє, що

## ВИСТАВКА ТВОРЧОСТІ МОЛОДІ

в домі СУА-УККА, 203 Друга Авеню, Нью Йорк

відкрита в днях:

неділя, 23-го жовтня, від 1:30-5 по пол.

субота, 29-го жовтня, від 12:00-5:00 по пол.

неділя, 30-го жовтня, від 1:30-5:00 по пол.

на яку щиро запрошує —

Управа Відділу

## Увага! Сиракюзин й околиця! Увага!

Під протекторатом

УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

АМЕРИКИ — ВІДДІЛ СИРАКЮЗИ

відбудеться

в неділю, 23 жовтня 1977 р., о год. 5 по пол.

в залі Вест Гілл Гайскул

## ГОСТИННИЙ КОНЦЕРТ

кол. солістки Київського

оперного театру

## ГАННИ КОЛЕСНИК

Акомпанюмент Зенон Лавришин

Квитки в цінах 5, 4 і 3 долари в передпродажу в українських крамницях, а в день концерту при касі.

## Американські Приятелі АБН, Інк.

повідомляють, що

в днях 21-23-го жовтня 1977 р. відбудеться в Чикаго, Ілл.

## ЗВИЧАЙНИЙ ДВОРІЧНИЙ КОНГРЕС АП АБН

в Шератон-Чикаго Готелю при 505 Північ Мічиген Авеню, Чикаго, Ілл.

В ПРОГРАМІ:

П'ятниця, 21-го жовтня 1977 р.

10:30 ранку — Пресова Конференція.

7-ма год. веч. — Закрите Засідання Управи.

Субота, 22-го жовтня 1977 р.

10-та год. ранку — Публічне відкриття Конгресу і ділова Сесія.

3-тя год. по пол. — Панель на тему: „Зовнішня політика ЗСА і поневолені Росією нації“.

7-ма год. вечора — Конгресовий Бенкет.

Неділя, 23-го жовтня 1977 р.

9:30 год. ранку — Звіт Комісії.

11:30 год. ранку — Панель на тему: „Національно-визвольна боротьба і людські права“.

2:30 год. по пол. — Вибори нових Органів і закриття Конгресу.

Вступ 5.00 доларів для гостей.

Управа АП АБН

## Лікар-офтальмолог і очний хірург

## Д-р ЮРІЙ ПОПЕЛЬ

повідомляє, що

крім лікарської практики у Вільмінгтоні (Делевар)

ординує у Філадельфії на очному відділі

лічниці Темпл Університету.

Приймає пацієнтів виключно в очних недугах для лікування чи хірургії ока за попереднім домовленням.

1301 N. Harrison Street

Wilmington, Del. 19806

Tel. (302) 656-8867

Temple University Hospital

Dept. of Ophthalmology

3401 N. Broad Street

Philadelphia, Pa. 19140

Tel. (215) 221-3185

## ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

ВІДДІЛ в ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

запрошує на

## ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

з нагоди 85-их Уродин і 60 років Священнослужіння

## ПАТРІАРХА ЙОСИФА

Субота, 19-го листопада 1977 року, о год. 7-й веч.

у церковній залі св. Володимира при Грір Авеню, Елізабет, Н. Дж.

## Ювілейне слово — В. ПАСІЧНЯК

В ПРОГРАМІ:

„КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ“ при Станції 1 УД УНА в Ньюарку під мист. керівництвом О. ГОЛОВАЦЬКОГО і В. ЮРКЕВИЧА; Квартет „КАРАВАНА“ під мист. керівництвом М. ШКВАРКА; Хор „БОЯН“ під мист. керівництвом Р. ЛЕВИЦЬКОГО; Дует — В. і О. ОСЕРЕДЧУКИ; Дует — Д-р Р. ГРАБ і Р. ЛЕВИЦЬКИЙ при аккомпанюванні М. САВИЦЬКОЮ.



Увага! Увага!

## ЖОВТЕНЬ

місяць української книжки!

ЄДИНА НАГОДА  
набути ці книжки під час  
ВЕЛИКОГО ОСІНЬОГО  
ВИПРОДАЖУ

Богдан Казанівський: ШЛЯХОМ ЛЕГЕНДИ — спомини	8.00
Міртала Кардиналовська (Бентон): РАЙДУЖНИЙ МІСТ (переклад з російської мови Асі Гумецької)	5.00
Ред. Іван Кедрин:	
а) ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ (спомини та коментарі)	20.00
б) ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ — 3 нагоди 50-річчя Ризького Миру	3.00
Іван Керницький (Ікер):	
а) БУДНІ І НЕДІЛІ — короткі історії	5.00
б) ПЕРЕЛІТНІ ПТАХИ (довші та коротші, менше й більше веселі історії, в краю, на скитальщині і на гостинній землі Вашингтона написані (1942-1952))	1.00
Д-р А. Т. Кібіз: УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР — друге поправлене і доповнене видання	5.00
Микола Климишин: В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — спомини (том перший)	15.95
Д-р Юрій Княжницький: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	5.00
Олекса Кобець:	
а) ЗАПИСКИ ПОЛОНЕНОГО — пригоди і враження учасника Першої світової війни	3.00
б) СХОДИТЬ СОНЦЕ — українським дітям і молоді декламатор-читанка (поезії, казки, оповідання)	3.50
Микола Ковалевський: ПРИ ДжЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ — мемуари	3.50
Едвард Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ	8.00
Любов Колесняк: ПАВЛІВ ТРІОМФ — збірка оповідань	4.50
Алла Косовська:	
а) ДВІСТІ ПЕРШІЙ	1.50
б) ПАМОРОЗЬ — поезії	1.00
в) ЦІНА ДУШІ	6.00
Михайло Коцюбинський: ТВОРИ — 1884-1902, 1903-1912, два томи	9.00
Олекса Кузьма (сотник 6. австрійської армії УГА): ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1918 р. із шкідками (рілкісе)	5.00
Роман Купчинський:	
а) МИ ЙДЕМО В БІЙ — альбомістичне видання	16.00
б) СКОРОПАД — поема	3.50
В. Софронів Левицький:	
а) ПІД ВЕСЕЛИМ ОБОРОГОМ — п'єси театрів малих форм	5.00
б) ЮНІЙ СКОМОРОХ — п'єса для молоді	6.00
Богдан Лепкий: ПІД ЯЛИНКУ	2.50
Леся Лисак: ТЕРПКИ ПАХОШІ — новелі	5.00
Д-р Михайло Лозинський: ГАЛИЧИНА В РР. 1919-1920	5.00
Д-р Лука Луш:	
а) ОЛЬГА КОБИЛЯНСКА В ІСТОРІЇ НАРОДИН	1.00
б) ВАСИЛЬ СТЕФАНІК — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ	8.00
в) ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ	5.00
г) ІВАН ФРАНКО — ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ (випродаж)	1.00
д) МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ — БІОГРАФІЯ І ХАРАКТЕРИСТИКА ТВОРЧОСТІ	2.50
е) ТАРАС ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ	2.00
Уляна Любович: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН (друге вже видання)	5.00
Д-р Іван О. Максимчук: НАРИС ІСТОРІЇ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ	5.00
Д-р Іван Макух: НА НАРОДНІЙ СЛУЖБІ	4.50
Петро Мірчук: СТЕПАН БАНДЕРА — СИМВОЛ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БЕЗКОМПРОМІСОВОСТІ	3.00
Богдан Нижанківський: СВЯТО НА ОСЕЛІ — повість	5.00

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучаючи оплату на кошти пересилки від \$1-53 (в залежності від кількості книжок).

Мешканців стейту Нью Джерсі зов'язує 5% ставкового податку.

Увага! При закупі трьох книжок, четверту додаємо даром!

“SVOBODA” BOOKSTORE  
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Конгрес відклав заборону  
щодо продажу сахарини

Вашингтон. — Палата Репрезентантів у понеділок, 17-го жовтня, 375-ма голосами проти 23-ох проголосувала відкласти на 18 місяців заборону щодо продажу сахарини, яка, згідно з дослідженнями в кількох канадських лабораторіях, може спричинювати недугу рака. Заборону запропонувало Управління харчів і ліків, але під натиском публічної опії сенаторів і конгресменів.

Сенат ще минулого місяця вирішив відкласти заборону щодо сахарини, а тепер спільна комісія обох Палат Конгресу старатиметься покласти розбіжності між дещо відмінним рішенням сенаторів і конгресменів.

Оказійно продам  
кільканадцять оригінальних образів  
НИКИФОРА

з більшої приватної колекції

Телефонувати (212) 889-8799

щоденно від 10 до 12 год. вранці або від 9 до 11 год. вечора

## ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ва „Дністер“, Відділ 361 УНСОЮЗУ

## ПЕРЕНЕСЕНО

на суботу, 22 жовтня 1977 р., о год. 4 по пол. в УНДОМІ при 140 Друга Авеню в Нью Йорку кімната ч. 22

На порядку наради: звіти уступаючої Управи, вибір нової Управи та план праці на 1978 рік. Проситься всіх членів прибути. Якщо на означений час не буде передбаченого статуту кворуму, то Збори відбудуться годину пізніше при кожній кількості присутніх.

М. Пізнак, предс. І. Пригода, касир П. Кучма, секр.



KOBASNIUK TRAVEL INC.  
157 Second Avenue  
NEW YORK, N.Y. 10003  
(212) 254-8779

Цією дорогою складаємо сердечну ПОДЯКУ Всім Клієнтам, які подорожували користуючись нашими обслуговками в 1977 р., як теж туристам, які брали участь у наших групових прогулях в Україну та інші краї Східної Європи.

В цей час рекомендуємо замовлення зимових та весняних подорожей до Мехіко, на Карабійські острови, Флориду, як теж довільний вибір пароплавних прогулях (круїз).

З нагоди нашої Річної Зустрічі Учасників Подорожей в Україну, яка відбудеться на Союзівці

КАНЦЕЛЯРІЯ БУДЕ ЗАКРИТА  
В ДНІ 22, 23 і 24-го жовтня 1977 р.

Віра і Антін ШУМЕЙКИ

## Складати гроші чи позичати

## НАЙКОРИСНІШЕ

у Федеральній Кредитовій Кооперативі

## „САМОПОМІЧ“ у НЬО ЙОРКУ

- 6% річної дивиденди від членських оценок — виплачуємо чвертьрічно.
- Безплатне життєве забезпечення оценок до висоти \$1,000.00 і позичок до висоти \$10,000.00
- Оценок членів забезпечені Федеральною агенцією до висоти \$40,000.00 на одного члена.
- Щадливі сертифікати одно, дво і три річні на вищій відсотки.
- Позички особисті та моргеджі — на низькій відсотки до сплати в доглядних місячних ратах.

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union  
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003  
Tel. (212) 473-7310

## УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці ЗСА  
і Канади на дуже корисних умовах  
праці

ОБЛАСНИХ  
ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне, життєве і акцидентне забезпечення. Пенсійний фонд. Ваканції.
- Першосте мають професійні асеркаційні спеціалісти. Охочі працювати для УНСОЮЗУ — переписуємо.
- Зголошуйтеся листово або телефонічно:

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303  
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

## Педагогічні Курси на УВУ



Студенти на Педагогічних Курсах в УВУ слухають виклад проф. д-ра Леся Кисілевського-Ткача.

Цього літа я мала змогу брати участь у Педагогічних Курсах в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, Німеччина. Курсантів було тринадцять: шість з Англії, троє було з Чикаго, а з Бельгії, Едмонтону, Канади, з Риму, Італії та з Югославії приїхало — по одному. Склад професорів був дуже добрий, а їхні виклади — дуже цікаві. Викладачами на Педагогічних Курсах були професори з Америки, Франції та Німеччини.

Ці Педагогічні Курси, програму яких підготували Ректорат і Філософський Факультет УВУ, відбувалися від 18-го липня до 12-го серпня. У тих чотирьох тижнях усі ми молоді учителі і виховники перейшли вишкіл корисний в нашій праці з українською молоддю в суботніх школах і молодечих організаціях. Програма курсів, що була випрацьована так, щоб дати нам змогу познайомитися із головними завданнями і методами педагогічної праці в ділянці українознавства, була така:

Введення в проблематику української культури — проф. д-р В. Янів з Мюнхену; Українське шкільництво в першій половині ХХ століття — проф. д-р Г. Васюкович з Мюнхену; Педагогічна психологія — проф. д-р Р. Трач з Рочестера, ЗСА; Методи викладання української мови — проф. д-р Я. Гурський із Сиракуз, ЗСА; Методи навчання української літератури — д-р Кисілевська-Ткач з Мейпланду, Н. Дж., ЗСА; Основи історичної методики — проф. д-р П. Феденко з Мюнхену; Географія в школах українознавства — д-р А. Жу-

ковський з Парижу, Франція;

Проблеми етнічного виховання українців у діаспорі — д-р Д. Маркус з Чикаго, ЗСА.

Педагогічні курси в УВУ не тільки доповнили моє знання української культури, мови, історії і географії, але рівнож допомогли мені зрозуміти психіку сьогоденної української дитини та представили мені різні методи її навчання.

Для мене, молодого учителя, ці курси були дуже корисні, тому раджу зацікавленим особам скористатися з подібних курсів у майбутньому в Українському Вільному Університеті.

## Віра Лехнюк

учителька Школи Українознавства при осерсудку СУМА ім. Дмитра Вітовського в Палатині, Ілліной.

МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ!  
МІСЯЦЬ КНИЖКИ!  
В СУРМІ Є ВИПРОДАЖ  
КНИЖОК!

Як випродаж, то випродаж! 100 різних книжок за \$10.00. (Люди платять \$10.00 за один „шов“ на Бродвею, або за одну вечерю). З тих книжок будете мати розривку на цілий рік. Якщо б їх видано тепер, коштували б \$500.00.

Книжки унікальні, від 25 центів до \$3.00 одна. На пересилку їх пришлеть \$2.00. Якщо приїхали б їх забрати особисто, дистансте в додатку слоїк меду. Пишіть:

Surma Books  
11 East 7th Street  
New York, N.Y. 10003

По мед в гуртовій ціні, щоб Вам було солодко цілу зиму, кличте мене до хати:

(201) 327-6072  
М. Сурмач

## MAINTENANCE REPAIR MEN

Permanent full time positions for general building maintenance applicants. Must have own tools and some experience in carpentry, painting and plastering. Excellent fringe benefits and starting salary.

Apply — Personnel Dept., phone (201) 653-4100  
THE TRUST COMPANY OF NEW JERSEY  
35 Journal Square, Jersey City, N.J. 07306  
An Equal Opportunity Employer.

Телеф. (201) 372-0468

## ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111  
S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУН

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУК, НЬО ДЖЕРЗІ.

Granite

Marble

Bronze

ТАРЗАН, Ч. 7839. Тарзанова обіцянка



Що, Доне, має означати той термін: „Лі Величність“? Ха! Пам'яті Джейд подобається титул „Королева діаман-

тів“... Напевно піддав їй що гадку якийсь „геній“ з рекламною фірмою! Вона мені нагадує одного деспотичного кімнатного маляра, який в недавньому

минулому зумів здобути собі досить поважну підтримку... Проте, вона має деякі додаткові „плюси“! Її не пощастить спричи-

нити народам Африки ще більшу нужду, ніж вони вже тепер переносять, як теж не пощастить довести до поширення існуючих конфліктів... Я зроблю все можливе в цьому напрямі!

## КРЕМЛЬ ШУКАЄ НОВИХ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ватимуть до соціалізму під французькими прапорами. Виглядає, отже, що стаття Тореза в совєтському журналі була надрукована тільки для заспокоєння власного розчарування.

З приватних розмов в Београді виходить, що Москва тепер перекинула свою злість з еспанських на французьких комуністів, які не пішли шляхом своїх італійських колег і не засудили достатньо відосередніх тенденцій комуністичних партій на Заході. Багато делегатів на Європейській Конференції подивлялися югославський зразок комунізму і систему, яка дозволила більше, як котрабудь комуністична країна, на вимину людей й ідей, згідно з кінцевою постановою Гельсінської угоди, але залишила за собою контроль над політичним і іншим життям країни. „Треба досвід“, — заявив представник Югославії, якому висловлено признання, він також був радий, що до Београду приїде Ю. Андропов, шеф совєтського КГБ, якому „можуть відкритися очі на багато фактів“. У відкритій дебаті голова польської делегації Маріян Добросельський також обговорював систему в Польщі, відмічуючи, що уряд проголосив амністію для в'язнів, яка виступала робітників, що виступали проти урядової програми.

## ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

## REAL ESTATE

КЕРГОНКСОН, Н. Й.  
4-род., вел. площа — на границі села. Мусить продати. \$21,000.

2 пов. дім, 6 кімн., в добр. стані, нова піч, холодильник, килим, меже з потоком. \$21,500.

Дім ранча, 1 м. до села, 6 кімнат, всі владштування, вид. на гори. Абсолютно в чудовому стані. \$41,500.

KATES REALTY  
Kerhonkson, N.Y.  
(914) 626-4141

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ  
АБО КУПИТИ  
БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ  
звертайтеся до  
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ  
GEMINI REAL ESTATE CO.  
88 — Second Avenue  
New York, N.Y. Tel.: 477-8400

## FUNERAL DIRECTORS

## ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

## SINKOWSKY

## FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 863-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ІОСИФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Займає владштування по-

хоронів в каплицях, поло-

жених в кожних районах

міста. Похорони по міні-

мальних цінах.

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue

CLIFTON, N.J.

Phone (201) 772-1880

R. H. Burnadz —

J. J. McNERNEY

Funeral Directors

Chapels available through

out the Metropolitan Area.